

Amts 3die Valgkreds (Madsen) angaaende Be-
nyttelsen af Kirken, forudsat den eiedes af
Sognebeboerne, og at Fleertallet af disse øn-
skede at oprette en Valgmenighed alene, be-
mærke, at det gjentagende er udtalt, at jeg an-
seer denne Lov for et foreløbigt Skridt for at
tilveiebringe Tilfredsstillelse paa et Punkt, hvor
der er kommet stærke Bevægelser frem, medens
det ved den Tilfigte, efter min Overbeviis-
ning paa en langt fyldigere, mere tilfredstil-
lende Maade vil lade sig opnaae, naar en gjen-
nemgribende Forandring i Henseende til Be-
sættelsen af Præstekaldene over Landet i det
Hele og hvad dermed staaer i Forbindelse, kan
finde Sted. Det kan altsaa ikke være Hensig-
tigheden for en saadan Tids Skyld, som maaskee
kan ansættes til nogle faa Aar, at ville give
en Løsning for alle de særegne Tilfælde og
Vanskeligheder, som muligen kunne tænkes at
forekomme, ligesom det overhovedet er en be-
tænkelig Sag at løse flige, som man kalder
det, kassistiske Spørgsmaal forud. Og med
Hensyn til det Spørgsmaal, som det ærede
Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds
(S. A. Hansen) stillede om Lønningen, skal jeg
tillade mig at udtale, at jeg har meent, at det
var selvforstaaeligt, at Valgmenighederne ville
lønne deres Præst; men jeg finder aldeles in-
gen Nødvendighed for at sige, at de skulle
lønne ham. Jeg kjenner ikke nogen Kasse, som
de kunde gjøre Fordring paa, hvis de ikke selv
vilde lønne ham, og det kunde forøvrigt vel
ogaa hende, at en Mand kunde tjene dem for
Intet — man vil sige, at Apostlen Paulus
gjorde Sligt, og han havde ingen Fonds —;
man kunde tænke sig, at en Mand sagde til
dem: Jeg kan vel ikke staffe Eder en Kirke
eller en Befal, det maae I selv, men ellers
har jeg i disse Aar min Tid og Kraft til Eders
Tjeneste. Altsaa, efter min Opfattelse er det
selvfølgelig, at ingen Anden end Valgmenig-
heden har at lønne Præsten, og det er derfor
efter mit Skjøn ogsaa unødvendigt, for ikke at
sige mindre passende at optage Noget derom i
Loven. Og saa skal jeg bede om Tilladelse til,
i Anledning af, hvad den sidste ærede Taler
bemærkede, først at sige, at jeg ikke veed, at de,
som nærmest begjære den Frihed, hvorom her
er Tale, og nærmest længes efter den, ere blevne

betegnede som „de alvorlige og dybttænkende
Christine;“ i alt Fald er jeg overbevist om, at
det ikke er steet af mig, hverken med Artiklen
„de“ eller, og det allerminst, med de Ord
„dybttænkende.“ Og dernæst at gjøre op-
mærksom paa, at en Deel af de Indvendinger,
som det ærede Medlem gjorde mod Loven som
utilfredsstillende, ikkun kunne synes berettigede,
dersom vi her ikke allerede havde Grundlovens
§ 3, og dermed indtil videre under alle vore
enkelte Forhandlinger vare henviste til den
Forudsætning, at det er den religiøse Frihed,
som findes for Sieblikket i Danmark, at En-
hver kan være Medlem enten af Folkekirken
eller af hvilket Samsund han vil, eller af slet
intet Samsund, men at denne samme religiøse
Frihed saa ogsaa viser sig deri, at Folkekirken
er berettiget til, indtil de forandres, at beholde
sine hidtilværende Indretninger og Tilstande.
Naar denne Forudsætning ikke er tilstede, saa
seer jeg aldeles ikke, hvorledes man kan for-
handle om en enkelt Lov den angaaende.
Skulde ellers den meget ærede Taler ønske at vide
Noget om, hv or for der holdes paa Folkekirken —
f. Ex. af mig — saa vil jeg betro ham og
den ærede Forsamling det. Vi kjende Alle-
sammen en Mand, som sagde: „Menneskesøn-
nen har ikke det, hvortil han kan hælde sit
Hoved.“ Og jeg tænker, at der ikke er nogen
Sjæl paa Jorden, som ikke har følt sig impo-
neret deraf, selv naar det kun forstaaes saaledes,
at Han i aldeles legemlig og udvortes
Forstand ei havde Huus og Hjem og ikke en-
gang en Hovedpude, naar han vilde hvile sig
paa Marken. Men det betyder tillige noget
ganske Andet, og Hans Standpunkt var i saa
Henseende endnu ganske anderledes enestaaende
— jeg idetmindste veed ikke Noget, som har
kunnet følge Ham deri, og jeg tilstaaer, at alle
de Mennesker, jeg har kjendt, nærmere fore-
komme mig ligesom jeg selv aldeles afmægtige
dertil — Han stod uden suldeligen at forstaaes,
uden at paaminde, ledes, trøstes, støttes af
noget Menneske eller Indretning. Vi Andre
derimod, vi trænge atter og atter til at finde
Noget, vi i aandelig Forstand kunne hælde vort
Hoved til. Det vil sige: Er der end Sieblikke
i vort Liv, da hele Spændingen er tilstede, da
en Afgjørelse staaer for, da vi skulle fatte en